

Un mes despois da entrada en vigor do acordo comercial entre o RU e a UE comezan a deixarse entrever os efectos desta nova relación e as repercusións para as empresas situadas a ambos os dous lados da Canle da Mancha. É necesario ter en conta que un acordo de libre comercio non equivale a unha libre circulación sen condicións, esta liberdade só se aplica se se cumpren certos requisitos. O principal é que a mercadoría sexa orixinaria da UE ou do RU segundo corresponda ao que hai que engadir outra serie de trámites a realizar para que os bens se poidan comercializar sen ningún tipo de restrición.

Desde trámites burocráticos, como certificados sanitarios ou de orixe, a outros requisitos legais, como un rexistro para declarar o IVE no país de venda, etc. Estes requisitos antes non existían e as empresas débennles prestar especial atención. Aínda que non son diferentes dos trámites a realizar para exportar a outros continentes como América ou Australia, son os causantes dos principais problemas que están a experimentar especialmente as PEMES. Esta letra pequena, quizá non tan evidente como pode ser o pago de aranceis, está a empuxar a moitas delas a suspender temporalmente as súas vendas a clientes e consumidores finais fóra do territorio nacional.

Obviamente un acordo de libre comercio é sen dúbida mellor opción que a ausencia do mesmo pero esta alegría inicial está a decaer, sobre todo do lado das empresas británicas, ao darse conta de todas as dificultades adicionais non tan evidentes e que pasaron desapercibidas cando se asinou o acordo. Estas dificultades están a causar problemas de forma especial en Irlanda do Norte, onde os traballadores da aduana víronse obrigados a deixar de traballar de forma temporal tras recibir ameazas de morte. Todo isto está a provocar certos problemas de abastecemento no territorio, de tal forma que o Goberno Británico pediu á UE unha suspensión temporal dos controis en fronteira ata o ano 2023 non só para garantir o abastecemento da súa poboación senón tamén para garantir a seguridade do persoal en fronteira.

A continuación damos resposta a unha serie de preguntas comúns sobre dous dos apartados de maior relevancia, o IVE e as regras de orixe ou tratamento preferente, debido a que o seu incumprimento supón a retención das mercadorías en fronteira e a posterior devolución ao exportador correspondente e polo tanto, a perda dunha venda efectuada.

IMPOSTO SOBRE O VALOR ENGADIDO (IVE)

- A empresa na UE ten que pagar o IVE sobre os bens que importa desde GB?

A partir do 1 de xaneiro de 2021, os bens importados de GB á UE están suxeitos o IVE no estado membro en cuestión ao mesmo tipo que se aplica ás mercadorías nese país.

O IVE págase ás autoridades aduaneiras no momento da importación, a menos que o país desde o que se importa permita que o IVE de importación se inclúa na declaración posterior do IVE. Na aduana a base impoñible baséase no valor das mercadorías máis o custo doutros cargos, impostos e dereitos incorridos pola importación en si mesma.

- A empresa na UE ten que pagar o IVE sobre os bens que exporta a GB?

Os bens que se exportan a GB xeralmente están exentos do IVE na UE. Con todo, débese demostrar que os produtos saíron da UE usando normalmente como proba a certificación de saída que lle entregou a aduana de exportación ao exportador.

- Pódese solicitar a devolución do IVE despois do 2020?

En virtude do Acordo de Retirada, as solicitudes de devolución do IVE respecto a operacións no ano 2020 para o IVE pagado na UE a un suxeito pasivo na GB ou viceversa, poden realizarse en liña seguindo o procedemento habitual ata o 31 de marzo do 2021. Os suxeitos pasivos establecidos na UE deben tentar solicitar axiña as súas devolucions a GB.

Despois desta data, os suxeitos pasivos establecidos fóra da UE, mesmo na GB, deben enviar a súa solicitude de devolución directamente ao país en cuestión. Estes poderán esixir ao suxeito pasivo dun terceiro país que designe un representante na UE para obter o reembolso.

- Poden as empresas de servizos dixitais que operan en GB seguir usando o sistema VAT Mini One Stop Shop (MOSS) para declarar o IVE?

Non, MOSS non se pode utilizar para declarar e pagar o IVE debido na GB. Terá que cumprir coas regras aplicables neste territorio e tamén é posible que deba rexistrarse alí para o IVE. Os provedores establecidos na GB deben cambiar e facer uso do "esquema fóra da UE" no país comunitario.

- Cales son as obrigas do IVE das empresas da UE que prestan ou reciben servizos de socios da GB?

Cando se venden os servizos entre empresas, o IVE normalmente débese no estado membro do cliente. Isto significa que a subministración de servizos por unha empresa da GB a unha empresa da UE está agora suxeito a impostos no estado membro onde estea establecido o cliente. O devandito cliente é responsable dese IVE. A prestación de servizos por unha empresa da UE a unha empresa da GB considérase situada fóra da UE e, polo tanto, non está suxeita a impostos segundo as normas do IVE da UE. Os servizos prestados a un cliente da GB están cubertos polas normas do IVE nacionais do RU.

- Que é o procedemento CP42 e cando se debe usar ao importar mercadorías desde GB á UE?

O Procedemento Aduaneiro 42 (CP42) é un procedemento de simplificación que prevé un aprazamento do pagamento do IVE de importación sobre as mercadorías despachadas á súa chegada á UE. Neste caso, o IVE págase nun estado membro distinto daquel no que entraron por primeira vez as mercadorías á UE.

Pódese utilizar cando os bens que se importan desde fóra da UE, como GB, a un estado membro da UE véndense posteriormente a unha empresa situada noutro país membro (subministración intracomunitaria). Para utilizar CP42 na importación, débese proporcionar a seguinte información ás autoridades aduaneiras:

1. Número de identificación do IVE ou o número de identificación do IVE dun representante expedido no estado membro de identificación.
2. Número de identificación do IVE do cliente situado noutro estado ou o seu propio número de identificación do IVE emitido no estado membro onde remata o envío o transporte das mercadorías, e
3. Evidencia de que as mercadorías importadas están destinadas a ser transportadas ou enviadas desde o estado membro de importación a outro estado da UE.

É necesario ter en conta que a aplicación do réxime aduaneiro 42 e os seus requisitos poden variar segundo o país onde se realice a importación.

As importacións en Irlanda do Norte aínda poden beneficiarse do procedemento CP42 se van seguidas dunha subministración intracomunitaria.

TRATAMENTO PREFERENCIAL – REGLAS DE ORIXE

- Como podo asegurarme de que os bens que estou a importar á UE desde GB beneficianse da liberdade de aranceis?

O Acordo de Comercio e Cooperación UE-Reino Unido establece aranceis e continxentes cero en todo o comercio de mercadorías orixinarias da UE ou o Reino Unido, a partir do 1 de xaneiro de 2021. As disposicións de aranceis e cotas cero aplícanse a todas as mercadorías que cumpren as regras de orixe apropiadas.

Para beneficiarse deste trato libre de aranceis débese presentar unha solicitude de trato preferente. O reclamo ten que basearse nunha declaración de orixe, feita polo exportador, que indique que o produto está cualificado para trato preferente.

Depende do exportador asegurarse de que se cumpran as condicións para emitir unha declaración de orixe e que a información proporcionada sexa correcta. Os importadores da UE deben conservar a declaración de orixe e proporcionar unha copia á autoridade aduaneira da UE se é necesario. Alternativamente, o importador pode reclamar o trato preferente baseado no seu propio coñecemento, de acordo coas condicións establecidas no caso de que xa teña a información necesaria para probar que o produto é orixinario.

O Acordo tamén contén unha disposición de non modificación, dito doutro xeito, isto significa que a manipulación das mercadorías noutro terceiro país debe estar moi estritamente limitada para que cualifique as mercadorías para o devandito trato. Os envíos pequenos que non se importen para o comercio están exentos do requisito de ter unha declaración de orixe e para cualificar como tal, o valor total das mercadorías non debe superar os 500 euros para os produtos enviados en pequenos paquetes dun particular a outro particular, ou os 1.200 euros no caso de produtos contidos na equipaxe persoal do viaxeiro.

- Que información debe conter a declaración de orixe do exportador da GB? Deben ter tamén un número de exportador rexistrado na UE (REX)?

O Acordo establece as normas para as declaracións sobre a orixe (artigo ORIG.19) así como o seu formato (anexo ORIG-4). Ademais, na devandita declaración debe figurar o número de referencia polo cal se identifica ao exportador.

Para os exportadores da GB, asignarase o número de acordo coas regras do RU, que deben establecer un número de identificación para os seus exportadores. GB non utilizará o sistema REX, senón que empregará números de rexistro EORI.

- Pódese presentar declaracións de orixe retroactivamente?

Si, os importadores da UE poden presentar unha solicitude retrospectiva de trato preferente das mercadorías importadas desde GB ata 3 anos despois da data de importación e o mesmo aplícase ás exportacións da UE a GB. Esta disposición está destinada a proporcionar o reembolso dos dereitos que xa

se pagaron, pero non exime ao importador de ter unha declaración de orixe para poder beneficiarse dun trato preferente.

- Como se pode asegurar que os bens exportados da UE a GB non están suxeitos a dereitos de aduana?

As mercadorías de orixe da UE beneficiaranse do acceso libre de aranceis e cotas ao mercado da GB. Para beneficiarse deste trato preferente, debe cumprir cos requisitos establecidos no capítulo "Regras de orixe". Isto significa que:

1. O produto que está a exportar debe ser orixinario da UE.
2. O produto debe enviarse directamente a GB, é dicir, debe respeitar a regra de "non alteración".
3. O importador pode solicitar unha declaración de orixe que demostre que o produto é orixinario da UE.
4. A declaración de orixe debe conter a información requirida no Acordo, así como aparecer nunha factura ou en calquera outro documento que describa o produto ou suficientemente ben como para identificalo.

Para poder facer unha declaración válida para exportar a GB, hai que estar rexistrado no Sistema de Exportador Rexistrado da UE (REX) aínda que para envíos pequenos de menos de 6.000 euros non é necesario.

- Pódese emitir unha declaración de orixe se non se dispón de todas as declaracións do provedor dos materiais e compoñentes utilizados para fabricar o produto?

Cando un provedor proporciona a un exportador da UE a información necesaria para determinar o carácter orixinario das mercadorías, para que o exportador da UE poida emitir unha declaración de orixe, o provedor debe realizar unha declaración de orixe. Isto é para asegurar que os exportadores teñan a información necesaria para determinar o carácter orixinario das mercadorías e, se é relevante, facer unha declaración de orixe con fins comerciais preferentes.

No caso de que os provedores non presentasen a devandita declaración formal antes do 1 de xaneiro de 2021, a Comisión Europea adoptou normas transitorias que se aplicarán ata finais de 2021. Estas permiten ao exportador da UE emitir unha declaración en base á información que xa ten á súa disposición, mesmo se despois recibe a declaración formal do provedor.

Con todo, o exportador segue sendo responsable de garantir que a declaración de orixe e a información proporcionada sexan correctas. O exportador tamén debe ter toda a declaración do provedor pertinente como moi tarde o 1 de xaneiro de 2022, ou ben informar ao importador que a declaración sobre a orixe non pode xustificarse.

- A retirada do Reino Unido da UE ten impacto na capacidade dos exportadores comunitarios para acceder a un trato preferente dos seus bens?

Os comerciantes da UE e a GB deben cumprir con normas de orixe comparables ás que teñen na UE e na GB con outros socios comerciais. A partir do 1 de xaneiro de 2021, os comerciantes deben demostrar o carácter orixinario das mercadorías para que poidan beneficiarse do trato arancelario preferente. Aquelas mercadorías que non cumpren cos requisitos de orixe deberán facer fronte a aranceis.

A auto-certificación da orixe das mercadorías será posible para o comercio entre a UE e a GB, o que facilita ao comerciante demostrar a orixe dos seus produtos. Ademais, os exportadores da UE beneficiaranse dunha flexibilidade adicional en recompilar probas documentais para probar a orixe durante o primeiro ano, para permitir que produtos se beneficien das preferencias.

Os exportadores da UE que comercian con socios preferentes da UE distintos da GB tamén se verán afectados. O contido procedente da GB (tanto material como operacións de procesamento) converterase en "non orixinario" ao determinar a orixe preferente de mercadorías no comercio da UE con países baixo arranxos preferentes. Polo tanto, os bens producidos na UE con contido da GB non se considerarán orixinarios da UE. Como tal, non poderán beneficiarse dos acordos comerciais preferentes que a UE ten con outros terceiros países. Os exportadores da UE deberán reevaluar as súas cadeas se queren evitar que isto suceda.

Para manter o seu status de orixe preferente, as mercadorías comercializadas baixo o réxime preferente da UE con acordos de arranxos distintos ao da GB, que transitan polo RU, tamén deben cumprir cos requisitos relacionados co transporte directo/non manipulación, que están contidos neses acordos preferentes da UE.

- Actualizouse a base de datos TARIC?

Si, a base de datos TARIC actualizouse de tal forma que a partir do 1 de xaneiro de 2021, as mercadorías orixinarias de GB poden beneficiarse das medidas preferentes (0% aranceis). O código que se utilizará para as declaracións de orixe é o U116. Para as declaracións de coñecemento do importador, o código que se debe utilizar é o U117, mentres que o U118 debe usarse para as declaracións sobre a orixe de varios envíos de produtos idénticos.

ENLACES DE INTERESE

Preocupación ante o comezo dos controis de mercadorías na GB a partir do vindeiro mes de abril.

<https://www.theguardian.com/politics/2021/feb/07/british-importers-brace-for-disaster-as-new-brexit-checks-loom>

Non todos os sectores británicos están a sufrir perdas como consecuencia do Brexit.

<https://www.ft.com/content/6d86951c-a4af-4d0b-95da-7856d4db8639>

Algunhas empresas británicas deixaran de enviar pedidos a Irlanda do Norte.

<https://www.bbc.co.uk/news/uk-northern-ireland-55978194>

O RU pide á UE un período de graza para a aplicación do protocolo de Irlanda do Norte.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-02-03/u-k-s-gove-calls-on-eu-to-extend-n-i-grace-period-until-2023>